

โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พุทธประวัติและชาดก

เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ประวัติศาสดาและพุทธสาวก

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

รายวิชา สังคมศึกษา

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑

ภาคเรียนที่ ๑

ปีการศึกษา ๒๕๖๖

ครูผู้สอน นางสาวจันทวรรณ สมภักดี

๑. เป้าหมายการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ : ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

๑.๑) มาตรฐาน ส ๑.๑ : รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๑.๒) ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๒/๕ วิเคราะห์พุทธประวัติหรือประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ (ความคิดรวบยอด)

พระพุทธเจ้าเป็นบุคคลผู้เพียบพร้อมด้วยความดีงาม ทรงบำเพ็ญพุทธจริยาเพื่อเกื้อกูลประโยชน์แก่ชาวโลก การศึกษาเกี่ยวกับพุทธประวัติและชาดก จะช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าคำสอนของพระพุทธศาสนา รวมทั้งสามารถนำจริยวัตรของพระศาสดามาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ความรู้ (K)

๑) วิเคราะห์พุทธประวัติ ตอนผจญมาร การตรัสรู้ และการสั่งสอนได้

๒) วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากมิตตวินทุกขาคดและราโชวาทชาดก และแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) ทำกิจกรรมกลุ่ม เรื่อง พุทธประวัติและชาดก ได้

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

๑) ชื่อสัตย์สุจริต

- นำเสนอข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ไม่บิดเบือนข้อมูล
- ไม่ถือเอาผลงานหรือสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง

๒) ใฝ่เรียนรู้

- แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
- เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

- รับผิดชอบในการทำงานในการทำงานให้สำเร็จ
- ปฏิบัติหน้าที่และภาระงานที่ได้รับมอบหมายอย่างตั้งใจ

๓.๔ สมรรถนะสำคัญผู้เรียน (C)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

- ทักษะการฟัง : มีทักษะในการฟัง เพื่อความเข้าใจในเรื่อง พุทธประวัติและชาดก
- ทักษะการพูด : สามารถสื่อสารกับครูและเพื่อนร่วมชั้นโดยการถามคำถาม ตอบคำถาม หรือพูดแสดงความคิดเห็น

- ทักษะการอ่าน : สามารถเลือกอ่านความรู้เกี่ยวกับพุทธประวัติและชาดก

๒) ความสามารถในการคิด

- สามารถคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อคิดที่ได้จากพุทธประวัติและชาดก
- สามารถคิดอย่างเป็นระบบและตอบคำถามได้ถูกต้อง ชัดเจน และตรงประเด็น

๓) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

- รู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับพุทธประวัติและชาดก
- สามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง

๔. สาระการเรียนรู้

สรุปและวิเคราะห์ พุทธประวัติ การผจญมาร การตรัสรู้ การสั่งสอน มิตตวินทุกชาดก และราโชวาทชาดก

๕. ชิ้นงาน (รวบยอด)

- ๑) ใบงานที่ ๒.๑ เรื่อง พุทธประวัติและชาดก

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เทคนิคการเขียนรอบวง (Round Table)

๖.๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑) ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ประวัติศาสตร์ และ พุทธสาวก ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ ชนิด ๔ ตัวเลือก จำนวน ๒๐ ข้อ โดยให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๒) นักเรียนดูคลิปวิดีโอ เรื่อง พุทธประวัติ : การผจญมาร จากนั้นครูตั้งประเด็นคำถาม แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายหาคำตอบ ดังต่อไปนี้

คำถามสำคัญ – จากคลิปวิดีโอดังกล่าว เกี่ยวข้องกับเรื่องใด (แนวคำตอบ : พุทธประวัติ ตอน ผจญมาร)

คำถามสำคัญ – นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากคลิปวิดีโอดังกล่าว (แนวคำตอบ : ต้องมีปัญญาและสติตั้งมั่น จึงจะสามารถกำจัดมารในใจได้, ความอดทนต่อสิ่งยั่วยุนำไปสู่ความสำเร็จได้ เป็นต้น)

๓) นักเรียนบันทึกข้อคิดที่ได้ลงในสมุดจดบันทึก วิชาสังคมศึกษา (ส๒๒๑๐๑) จากนั้นครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่บทเรียน เรื่อง พุทธประวัติและชาดก

๖.๒ ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

๔) ครูอธิบายเนื้อหาประกอบสื่อการสอนงานนำเสนอ (Power point) เรื่อง พุทธประวัติและชาดก โดยมีประเด็นเนื้อหา ดังต่อไปนี้

๔.๑) ผจญมาร

๔.๒) ตรัสรู้

๔.๓) สั่งสอน

๔.๔) มิตตวินทุกชาดก

๔.๕) ราโชวาทชาดก

๕) นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๗ คน ความสะดวก เก่ง ปานกลาง และอ่อน โดยครูเป็นผู้แบ่งให้ จากนั้นครูแจกกระดาษ A4 ให้กับนักเรียนกลุ่มละ ๑ แผ่น โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประเด็นเนื้อหาที่จะทำกิจกรรมกลุ่มจากที่ครูอธิบายมาในข้อ ๔) ซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้หัวข้อไม่ซ้ำกัน

๖) ครูบอกกติกาการทำกิจกรรมกลุ่มในนักเรียนฟัง ซึ่งนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะสลับกันเขียนแสดงความคิดของตนลงในกระดาษ A4 ที่ครูแจกให้ทีละคน โดยครูจะเป็นผู้กำหนดเวลาใน

การเขียน หากครูกดกริ่งสัญญาณ ๑ ครั้ง หมายความว่า นักเรียนจะต้องส่งต่อกระดาษให้เพื่อนคนถัดไปในกลุ่มได้เขียนต่อ และจะทำเช่นนี้จนกว่าจะครบจำนวนสมาชิกในกลุ่ม ทั้งนี้ หากครูกดกริ่งสัญญาณเตือนหลายครั้งติดกัน แสดงว่า หมดเวลาในการทำกิจกรรม นักเรียนทุกคนจะต้องวางมือจากปากกา

๗) นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือทำกิจกรรมกลุ่มตามที่กำหนด จากนั้นครูจับสลากเลือกนักเรียนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน และนักเรียนทยอยออกมานำเสนอจนครบทุกกลุ่ม โดยครูจะคอยเสนอแนะและเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์มากขึ้น

๖.๓ ขั้นสรุป

๘) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษา เรื่อง พุทธประวัติและชาดก จากนั้นครูมอบหมายให้นักเรียน ทำใบงานที่ ๒.๑ เรื่อง พุทธประวัติและชาดก เป็นการบ้าน พร้อมทั้งแนะนำแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม เช่น ห้องสมุด เทคโนโลยี อินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการทำใบงาน และชี้แจงเนื้อหาที่จะเรียนในคาบเรียนถัดไป

๗. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๗.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ม.๒
- ๒) แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ประวัติศาสดาและพุทธสาวก
- ๓) คลิปวิดีโอ เรื่อง พุทธประวัติ : การผจญมาร
- ๔) สื่อการสอนงานนำเสนอ (Power point) เรื่อง พุทธประวัติและชาดก
- ๕) กระดาษ A4 และกริ่งสัญญาณ
- ๖) ใบงานที่ ๒.๑ เรื่อง พุทธประวัติและชาดก

๗.๒ แหล่งการเรียนรู้

- ๑) ห้องสมุด
- ๒) เว็บไซต์

<http://www.buddhiststudies-nrru.net>

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือการวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) - วิเคราะห์พุทธประวัติ ตอนผจญมาร การตรัสรู้ และการสั่งสอนได้ - วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากมิตตวินทุกชาดก และราโชวาทชาดก และแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้	- การตรวจใบงานที่ ๒.๑ เรื่อง พุทธประวัติและชาดก	- ใบงานที่ ๒.๑ เรื่อง พุทธประวัติและชาดก	- ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์การประเมิน
ด้านทักษะกระบวนการ (P) - ทำกิจกรรมกลุ่ม เรื่อง พุทธประวัติและชาดก ได้	- การสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล	- ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์การประเมิน

	- การประเมินการทำ กิจกรรมกลุ่ม	- แบบประเมินการ ทำกิจกรรมกลุ่ม	- ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์การ ประเมิน
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) - ซื่อสัตย์สุจริต - ใฝ่เรียนรู้ - มุ่งมั่นในการทำงาน	- การประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	- แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	- ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์การ ประเมิน
ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (C) - ความสามารถในการสื่อสาร - ความสามารถในการคิด - ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	- การประเมิน สมรรถนะผู้เรียน	- แบบประเมิน สมรรถนะผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์การ ประเมิน

๙. ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	ความคิดเห็นของผู้บริหาร
---	-------------------------

- ☒ องค์ประกอบของแผนครบถ้วน
- ☒ กิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- ☒ เครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะกับผู้เรียน

ลงชื่อ.....

(นางทิพย์รัตน์ ทองสาร)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ศาสนาและวัฒนธรรม

โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา

- ☒ อนุญาตให้นำไปใช้สอนได้

ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....

(นายพิษณุศักดิ์ แก้วมณี)

รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา

๑๐. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

๑๐.๑ บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

หลังจากการจัดการเรียนการสอน นักเรียนมากกว่าร้อยละ 70 สามารถวิเคราะห์ พุทธประวัติ ตอนผจญมารการตรัสรู้ และการสั่งสอนได้ วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากมิตตวินทุกชาดก และราโชวาทชาดก และบอกแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ จากการทำงานที่ ๒.๑ เรื่อง พุทธประวัติและชาดก นักเรียนมากกว่าร้อยละ 90 ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้ มีความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

๑๐.๒ ปัญหาอุปสรรค / แนวทางแก้ไข

นักเรียนบางส่วนพูดคุยกับเพื่อนเสียงดังจนรบกวนสมาธิเพื่อนในกลุ่ม โดยครูได้กล่าว ตักเตือน และดูแลการทำกิจกรรมกลุ่มอย่างเข้มงวดมากขึ้น

๑๐.๓ ข้อเสนอแนะ

-

ลงชื่อ.....

(นางสาวจันทวรรณ สมภักดี)

ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย

04/06/66

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/.....

คำชี้แจง : สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ที่	การประเมิน	ความ รับผิดชอบ ในการทำงาน				การมีส่วนร่วม ในการทำ กิจกรรม				การตอบ คำถาม				ส่งงาน ตรงเวลา				รวม (๒๐)
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
	ชื่อ-สกุล																	
๑																		
๒																		
๓																		
๔																		
๕																		
๖																		
๗																		
๘																		
๙																		
๑๐																		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวจันทวรรณ สมภักดี)

ครูผู้สอน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมสม่ำเสมอ ให้ ๔ คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ ๓ คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ ๒ คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ ๑ คะแนน

ช่วงคะแนน	ระดับ
๑๓ – ๑๖	๔ ดี
๙ – ๑๒	๓ ดี
๕ – ๘	๒ พอ
ต่ำกว่า ๕	๑ ป

แบบประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/.....

กลุ่มที่.....

สมาชิกของกลุ่ม ๑. ๒.
 ๓. ๔.
 ๕. ๖.
 ๗. ๘.

ลำดับที่	รายการประเมิน	คุณภาพผลงาน			
		๔	๓	๒	๑
๑	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น				
๒	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น				
๓	รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย				
๔	มีน้ำใจในการทำงาน				
๕	มีส่วนร่วมในการปรับปรุงผลงานกลุ่ม				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางสาวจันทวรรณ สมภักดี)
ครูผู้สอน
...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘ – ๒๐	๔ ดีมาก
๑๔ – ๑๗	๓ ดี
๑๐ – ๑๓	๒ พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	๑ ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอให้	๔ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้	๓ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้	๒ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้	๑ คะแนน

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ของผู้เรียน	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				รวม
		ดีมาก (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	ปรับปรุง (๐)	
๑. ซื่อสัตย์สุจริต	๑.๑ นำเสนอข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ไม่บิดเบือนข้อมูล					

	๑.๒ ไม่ถือเอาผลงานหรือสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง					
๒. ใฝ่เรียนรู้	๒.๑ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ					
	๒.๒ เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้					
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	๓.๑ รับผิดชอบในการทำงานในการทำงานให้สำเร็จ					
	๓.๒ ปฏิบัติหน้าที่และภาระงานที่ได้รับมอบหมายอย่างตั้งใจ					
รวมทั้งหมด						

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับคะแนน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางสาวจันทวรรณ สมภักดี)
ครูผู้สอน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน ดีมาก
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน ดี
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน พอใช้
พฤติกรรมไม่ปฏิบัติเลย ให้ ๐ คะแนน ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔ - ๑๘	๔ ดีมาก
๙ - ๑๓	๓ ดี
๔ - ๘	๒ พอใช้
ต่ำกว่า ๔	๑ ปรับปรุง

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับคะแนน

สมรรถนะ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				รวม
		ดีมาก (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	ปรับปรุง (๐)	
๑. ความสามารถในการสื่อสาร	๑.๑ ทักษะการฟัง : มีทักษะในการฟัง เพื่อความเข้าใจในเรื่องพุทธประวัติและชาดก					
	๑.๒ ทักษะการพูด : สามารถสื่อสารกับครูและเพื่อนร่วมชั้น โดยการถามคำถาม ตอบคำถาม หรือพูดแสดงความคิดเห็น					
	๑.๓ ทักษะการอ่าน : สามารถเลือกอ่านความรู้เกี่ยวกับพุทธประวัติและชาดก					
๒. ความสามารถในการคิด	๒.๑ สามารถคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อคิดที่ได้จากพุทธประวัติและชาดก					
	๒.๒ สามารถคิดอย่างเป็นระบบ และตอบคำถามได้ถูกต้อง ชัดเจน และตรงประเด็น					
๓. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	๓.๑ รู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับพุทธประวัติและชาดก					
	๓.๒ สามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง					
รวมทั้งหมด						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวจันทวรรณ สมภักดี)

ครูผู้สอน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน ดีมาก

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน ดี

พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน พอใช้

พฤติกรรมไม่ปฏิบัติเลย ให้ ๐ คะแนน ปรับปรุง

๗ - ๑๑	๒ พอใช้
ต่ำกว่า ๗	๑ ปรับปรุง

